

Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“

Mgr. Kristýna Jůzová Kotalová, 22. listopadu 2017, Praha

Systemový projekt MPSV

Systemový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní
ochrany dětí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny

podstatou transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny je

NÁVRAT K DÍTĚTI

- transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny je dlouhodobým procesem a reakcí na nedostatky systému, zejména:
  1. vertikální i horizontální roztržitost systému
  2. vysoký počet dětí umístěných v ústavní péči
  3. nedostatek preventivních služeb pro děti a rodiny
  4. nerovnoměrné rozdělení finančních zdrojů
  5. absence ukotvení a monitoringu kvality

Transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny

- transformace je formálně realizována od roku 2006, zahrnuje celou řadu aktérů (rezorty MPSV, MŠMT, MZ, MV a MSp, úrovně celostátní i regionální) a oblastí (řízení, financování, metodická úprava, legislativa)
- základní principy transformace byly postupně přijímány vládou a ukotveny strategickými dokumenty
- došlo k dílčím legislativním změnám, zejména v oblasti sociálně-právní ochrany dětí
- změny vyplývající z transformace jsou podmíněny metodickou podporou a přímou podporou aktérů „v terénu“ prostřednictvím systémových projektů

Národní strategie ochrany práv dětí „Právo na dětství“ na období 2012 - 2018

- Strategie tvoří aktuální rámec transformace systému péče o ohrožené děti a rodiny, byla schválena usnesením vlády č. 4 ze dne 4. ledna 2012
- základním cílem Strategie je funkční systém, který:
  1. Je plně zaměřen na dítě
  2. Respektuje potřeby a vývoj dítěte
  3. Sleduje dlouhodobý zájem dítěte, podporuje jeho jedinečnost a vývoj
  4. Umožňuje rovné příležitosti pro všechny děti
  5. Zahrnuje do řešení situace děti a rodiny, stejně jako celé jejich soc. okolí
  6. Staví na silných stránkách dětí a rodin a identifikuje problémová místa
  7. Funguje integrovaně a ve spolupráci všech zúčastněných subjektů
  8. Je trvalým a interaktivním procesem
  9. Poskytuje a reviduje opatření a poskytované služby
  10. Je založen na objektivně zjištěných skutečnostech a důkazech

Priority Národní strategie ochrany práv dětí

Priority Národní strategie

- A. Participace dítěte
- B. Eliminace diskriminace a nerovného přístupu k dětem
- C. Právo na rodinnou péči
- D. Zajištění kvality života pro děti a rodiny

A. Dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo tyto názory svobodně vyjadřovat ve všech záležitostech, které se jej dotýkají, přičemž se názorům dítěte musí věnovat patřičná pozornost odpovídající jeho věku a úrovni.

B. Práva dítěte jsou zaručena každému dítěti bez jakékoli diskriminace podle rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního, etnického nebo sociálního původu, majetku, tělesné nebo duševní nezpůsobilosti, rodu a jiného postavení dítěte nebo jeho rodičů nebo zákonných zástupců.

C. Rodina je základní jednotkou společnosti a přirozeným prostředím pro růst, spokojený vývoj a ochranu dětí. Má nárok na ochranu ze strany státu a společnosti.

D. Dítěti je třeba zajistit takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž je brán ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, stát za tím účelem činí všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.

Cíle Národní strategie ochrany práv dětí

1. Zjišťování potřeb dětí
2. Zvyšování všeobecného povědomí o otázce práv dětí u dospělých i dětí
3. Vytváření příležitostí pro děti a mladé lidi účastnit se rozhodování o záležitostech, které se jich týkají a které je ovlivňují
4. Vyrovnání příležitostí pro děti a mladé lidi ze znevýhodněného sociálního prostředí
5. Vyrovnání příležitostí pro děti a mladé lidi se zdravotním postižením
6. Podpora pozitivního rodičovství
7. Prevence chudoby
8. Vytvoření a zpřístupnění služeb a podpory rodinám a dětem
9. Podpora náhradní rodinné péče
10. Rozvinutí alternativ péče o ohrožené děti a deinstitucionalizace péče
11. Procesy ochrany a podpory prosperity dětí
12. Sjednocení systému péče o děti
13. Nastavení legislativních podmínek k zabezpečení pozitivních přínosů a zajištění potřeb dětí a mladých lidí
14. Transparentní financování systému
15. Sběr dat a jednotný informační systém
16. Kvalita práce, vzdělávání a standardy

Národní akční plán ochrany práv dětí

- prováděcí materiál Národní strategie ochrany práv dětí
- jednotlivé cíle Strategie jsou rozpracovány do aktivit, jejich naplnění je ukotveno termíny a přiřazeno k odpovědnosti jednotlivým aktérům
- V roce 2017 byl zpracován v pořadí již 3. Akční plán
- plnění akčních plánů je předkládáno vládě

DĚKUJI ZA POZORNOST!

www.pravonadetstvi.cz

Kristýna Jůzová Kotalová

E-mail: kristyna.kotalova@mpsv.cz